

Ainekava

VKTJ.01.01.2 Kaasaegse teoloogia põhiteemad

Kursuse maht – 3 EAP (3x26t, sellest 18 t auditoorset tööd, 60 t iseseisvat tööd)

Kursuse õppejõud – Helle Liht

Õpiväljundid

Õppeaine lõpuks üliõpilane...

- teab kaasaegse teoloogia peamisi teoloogilisi suundumusi ja nende tekke ajaloolisi ning filosoofilisi mõjutegureid;
- tunneb kaasaegse teoloogia mõjukaid teolooge, nende panust teoloogilise mõtte arengusse ning oskab neid seostada kaasaegse teoloogia peamiste teoloogiliste koolkondadega;
- oskab analüüsida kaasaegsete teoloogide ja teoloogiliste koolkondade mõju tänapäeva vabakiriklikule teoloogiale.

Kohustuslik ja soovituslik kirjandus

Kohustuslik:

1. Grenz, Stanley J., Olson, Roger E. *XX sajandi teoloogia*. Tallinn: Logos, 2002.
2. Härle, W., Pöder, T.-A. (koostajad). *Uuema evangeelse teoloogia põhitekstid*. Tallinn: Ilmamaa, 2013
3. Lahe, Jaan. „Fundamentalism – väeti vägilane“, *ERR*, 6. veebruar 2022, <https://www.err.ee/1608489506/jaan-lahe-fundamentalism-vaeti-vagilane>.
4. John Stott, <https://johnstott.org/>
5. Nicholas Thomas Wright, <https://ntwrightpage.com/>
6. Miroslav Volf, <https://faith.yale.edu/people/miroslav-volf>

Soovituslik kirjandus:

1. Lane, Tony. *Õhtumaa mõtte loojad*. Tallinn: Logos, 2002. (lk 209-286)
2. Salumaa, Elmar (koostaja). *Karl Barthi „Kiriklik dogmaatika“*. Tartu, 1993.
3. Stott, John. *Elav kirik*. Tallinn: Allika, 2009.
4. Naab, Ergo. *Ülestõusmisuskumus N. T. Wrighti pilgu läbi*. Kirik ja Teoloogia, 2016.
Veebilink: <http://kjt.ee/2016/03/ulestõusmisuskumus-n-t-wrighti-pilgu-labi/>
5. Svinth-Væрге Pöder, Christine. *Karl Barthi kiriklik dogmaatika*. Kirik ja Teoloogia, 2018.
Veebilink: <http://kjt.ee/2018/12/karl-barthi-kiriklik-dogmaatika/>
6. Tähenduse teejuhid, 2. Hooaeg, #18 Alar Laats ja Toomas Paul, "Sellest, mis viimsena korda läheb." (Paul Tillich) Taskuhääling: <https://podcastid.ee/tahenduse-teejuhid/18-alar-laats-ja-toomas-paul-koige-tahtsamast/>

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamismeetodid	Tähtaeg	Eristav (E) või mitte- eristav (ME)	Hindamiskriteeriumid
1. Ettekanne valitud teoloogi või teoloogilise suundumuse kohta	Vastavalt sellele, millal on valitud teoloog või teoloogiline suundumus kursuse kavas	E	<p>Tudeng oskab 15-minutilises ettekandes</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldada oma sõnadega valitud teoloogi või teoloogilise suundumuse põhilisi tunnuseid; 2. tuua välja sarnasusi ja erinevusi kaasaegse vabakirikliku teoloogiaga; 3. tuua välja mõtteid, mida tuleks vaadelda kriitiliselt; 4. tuua välja mõtteid, mida võiks vabakiriklik teoloogia näha arenguvõimalusena. <p>Ettekanne on esitatud kirjalikult 1 päev enne sessiooni algust Moodle keskkonnas.</p>
2. Osalemine kaastudengite ettekannete analüüsimisel	Kogu kursuse vältel	ME	<p>Üliõpilane esitab kaastudengitele küsimusi vähemalt 5 teoloogi / teoloogilise suundumuse kohta.</p>
3. Kirjalik test	Aprill	E	<p>Positiivse tulemuse jaoks on vaja vastata 60% testi küsimustest õigesti. Mida suurem protsent hästi vastatud küsimusi, seda parem tulemus.</p>

Lõpphinde kujunemine. Õppeaine hinne kujuneb ettekande (50%), teiste tudengite ettekannete analüüsimisel osalemise (20%) ja kirjaliku testi tulemuse põhjal (30%).

Õppeprotsessi kirjeldus koos kuupäevadega

Audoorne õpe	Audoorse sisu ja meetodid	Eelnev iseseisev töö
<p><u>August</u> Helle Liht (4)</p>	<p>1. Sissejuhatus õppeainesse 2. Valgustusajastu 3. Immaanuel Kant 4. Friedrich Hegel</p>	
<p><u>Oktoober</u> Helle Liht (4)</p>	<p>Tudengite ettekanded ja arutelu: 5. Friedrich Schleiermacher 6. Albrecht Ritschl 7. Karl Barth 8. Emil Brunner 9. Rudolf Bultmann 10. Reinhold Niebuhr 11. Paul Tillich</p>	<p>1. Loe '20. saj teoloogia', lk 53-187 2. Soorita Moodles lugemistest</p>
<p><u>Detsember</u> Tauri Tõlpt (2) Helle Liht (2)</p>	<p>12. Ülevaade õigeusu teoloogia ajaloolisest kujunemisest ning olulisematest idakiriku aksiomidest ja rõhuasetustest. Pikemalt peatume 20 sajandil, mille raames vaatleme õigeusu kiriku nägemusi ja interpretatsioone tema iidsele traditsioonile (neopatristiline süntees, ökoloogia, müstiline teoloogia jne), aga ka probleemide ja raskusi (etnofiletism), mis õigeusu kirikut just peamiselt 20 saj. laastama ja lõhestama hakkavad. / Loeng</p> <p>Tudengite ettekanded ja arutelu: 13. Protsessiteoloogia 14. Dietrich Bonhoeffer 15. Fundamentalism</p>	<p>1. Loe '20. saj teoloogia', lk 188-224 2. Loe artikkel: https://www.err.ee/1608489506/jaan-lahe-fundamentalism-vaeti-vagilane. 3. Soorita Moodles lugemistest</p>

<p><u>Veebruar</u> Helle Liht (4)</p>	<p>Tudengite ettekanded ja arutelu: 16. Jürgen Moltmann 17. Wolfhart Pannenberg 18. Ladina-Ameerika vabastusteoloogia 19. Feministlik teoloogia 20. Karl Rahner 21. Narratiivteoloogia 22. Bernhard Ramm</p>	<p>1. Loe '20. saj teoloogia', lk 245-287, 304-368, 393-418, 431-449 2. Soorita Moodles lugemistest</p>
<p><u>Aprill</u> Helle Liht (2)</p>	<p>Tudengite ettekanded ja arutelu: 23. John Stott 24. Nicholas Thomas Wright 25. Miroslav Volf</p> <p>KURSUSE KOKKUVÕTTEV KIRJALIK TEST</p>	<p>Tutvu veebilehtedega, loe üks artikkel, kuula üks taskuhääling VÕI üks jutlus: 1. https://johnstott.org/ 2. https://ntwrightpage.com/ 3. https://faith.yale.edu/people/miroslav-volf</p>